

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

23 червня 2018 р.

Київ

№ 329-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 22.06.2018 № 500-01/2535-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листами Департаменту житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради від 15.03.2018 № 03/01-79/1004 (зареєстроване в Комітеті 19.03.2018 за № 120-ПДД), від 28.04.2018 № 03/01-29/1691 (вх. № 215-ПДД від 02.05.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом від 15.03.2018 № 03/01-79/1004 (зареєстроване в Комітеті 19.03.2018 за № 120-ПДД) Департаментом житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України листом від 02.04.2018 № 500-29/05-3948 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Листом від 28.04.2018 № 03/01-29/1691 (вх. № 215-ПДД від 02.05.2018) Департаментом житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради надано додаткову інформацію до Повідомлення.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (3) Департамент житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради, 58029, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 176, ідентифікаційний код юридичної особи 25082708.

2.2. Отримувач підтримки

- (4) Міське комунальне підприємство «Спецкомбінат», 58013, м. Чернівці, вул. Героїв Майдану, 159-А, ідентифікаційний код юридичної особи 03357435 (далі – МКП «Спецкомбінат»).
- (5) Міське комунальне підприємство «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений», 58003, м. Чернівці, вул. Кишинівська, 1, ідентифікаційний код юридичної особи 21434004 (далі – МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений»).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (6) Метою (ціллю) підтримки є відшкодування витрат з утримання та благоустрою кладовищ.

2.4. Очікуваний результат

- (7) Забезпечення належної якості послуг для поховань померлих (впорядкування існуючих кладовищ)

2.5. Форма підтримки

- (8) Відшкодування витрат з утримання, благоустрою та впорядкування території кладовищ міста Чернівці.

2.6. Обсяг підтримки

- (9) Загальний обсяг підтримки – 32961,0 тис. грн.

- (10) З них:

МКП «Спецкомбінат»:

- 2018 рік – 4485,0 тис. грн;
- 2019 рік – 4412,0 тис. грн;
- 2020 рік – 4701,0 тис. грн.

МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений»:

- 2018 рік – 3954,0 тис. грн;
- 2019 рік – 7206,0 тис. грн;
- 2020 рік – 8203,0 тис. грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (11) Рішення Чернівецької міської ради від 26.12.2017 р. № 1046 «Про затвердження Програми фінансування робіт пов'язаних з благоустроєм м. Чернівців на 2018-2020 роки»

2.8. Тривалість підтримки

- (12) з 01.01.2018 по 31.12.2020.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (13) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (14) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (15) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Нормативно-правове регулювання благоустрою кладовищ

- (16) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: організація благоустрою та здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів; забезпечення утримання в належному стані кладовищ, інших місць поховання та їх охорони.
- (17) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
 - затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);

- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (18) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (19) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (20) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.
- (21) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до об'єктів благоустрою населених пунктів, зокрема, належать кладовища.
- (22) Статтею 30 Закону України «Про поховання та похоронну справу» утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невідомих трупів покладено на виконавчі органи сільської, селищної, міської ради і забезпечується за рахунок коштів місцевого бюджету.
- (23) Згідно з частинами п'ятою та шостою статті 8 Закону України «Про поховання та похоронну справу» органи місцевого самоврядування та їх виконавчі органи в межах своєї компетенції: забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання, створюють ритуальні служби тощо. Для організації (утворення), будівництва, утримання в належному стані та охорони місць поховання сільські, селищні, міські ради можуть створювати спеціалізовані комунальні підприємства.

- (24) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України: для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.
- (25) Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів визначаються рішенням про місцевий бюджет відповідно до пунктів 2 і 3 частини другої статті 22 Бюджетного кодексу України. Головний розпорядник бюджетних коштів:
- розробляє плани діяльності на плановий та наступні за плановим два бюджетні періоди (включаючи заходи щодо реалізації інвестиційних проектів);
 - організовує та забезпечує на підставі плану діяльності та індикативних прогнозних показників бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди складання проекту кошторису та бюджетного запиту і подає їх місцевому фінансовому органу;
 - отримує бюджетні призначення шляхом їх затвердження рішенням про місцевий бюджет; приймає рішення щодо делегування повноважень на виконання бюджетної програми одержувачем бюджетних коштів, розподіляє та доводить до одержувача у встановленому порядку обсяги бюджетних асигнувань;
 - затверджує плани використання бюджетних коштів одержувача бюджетних коштів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (26) Відповідно статті 1 Закону державна допомога суб'єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (27) Відповідно до Положення про Департамент житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради, затвердженого рішенням Чернівецької міської ради від 12.04.2017 № 677, на Департамент покладено, зокрема, завдання з організації виконання робіт з благоустрою міста, його озеленення, освітлення, протизсувних робіт, ремонту та утримання міського шляхового господарства, ремонту, реконструкції, модернізації водопровідно-каналізаційного та теплопостачального господарства в місті Чернівцях і контролю за їх виконанням.
- (28) Відповідно до Статуту МКП «Спецкомбінат», затвердженого рішенням 22 сесії Чернівецької міської ради від 29.11.2007 № 461, до предмету діяльності МКП «Спецкомбінат» належить, зокрема, надання послуг по благоустрою, утриманню та охороні кладовищ.
- (29) Відповідно до Статуту МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений», затвердженого рішенням 22 сесії Чернівецької міської ради від 29.11.2007 № 460, до предмету діяльності МКП «Кладовища по вул. Зелений» належить, зокрема: надання ритуальних послуг та благоустрій і впорядкування території підприємства, а також провадження усіх з цим пов'язаних видів робіт, включаючи використання власних механізмів, автотранспорту; ремонт доріг, гробівців,

надгробних пам'ятників, архітектурних споруд та виконання інших видів робіт, що за своїм характером сприяють покращенню благоустрою підприємства.

- (30) Відповідно до інформації, наданої Департаментом житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради, комунальні підприємства надають послуги з благоустрою кладовищ не на комерційній основі (міською радою відшкодовуються витрати щодо утримання, благоустрою кладовищ). Фінансування витрат з утримання та благоустрою кладовищ не створює переваг для провадження окремих видів господарської діяльності, враховуючи те, що фінансування здійснюється тільки в межах відшкодувань понесених витрат на зарплату працівників благоустрою, нарахувань на зарплату, матеріалів без отримання прибутку.
- (31) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринку у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (32) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (33) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (34) Послуги МКП «Спецкомбінат» та МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений» як ритуальних служб, створених на підставі закону спеціально для реалізації повноважень органу місцевого самоврядування з утримання та благоустрою кладовищ, які належать територіальній громаді міста Чернівці, повністю фінансуються за рахунок місцевого бюджету, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (35) Як наслідок, підтримка у формі відшкодування витрат з утримання, благоустрою та впорядкування території кладовищ міста Чернівці не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а отже не є державною допомогою відповідно до Закону.
- (36) Разом із тим слід зазначити, що:
- фінансування МКП «Спецкомбінат» та МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зелений» за рахунок ресурсів держави повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з утриманням та благоустроєм кладовищ і в жодному разі не повинні покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;

- використання коштів державної підтримки МКП «Спецкомбінат» та МКП «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зеленій» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- комунальні підприємства «Спецкомбінат» та «Історико-культурний заповідник «Кладовища по вул. Зеленій» мають забезпечити розподіл рахунків для обліку основного виду діяльності (утримання та благоустрій кладовищ) та додаткового (підприємницької діяльності).

(37) Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 4 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 4 квітня 2016 року за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом житлово-комунального господарства Чернівецької міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі відшкодування витрат з утримання, благоустрою та впорядкування території кладовищ міста Чернівці, що виділяється на підставі Програми фінансування робіт пов'язаних з благоустроєм м. Чернівців на 2018-2020 роки, затвердженої рішенням Чернівецької міської ради від 26.12.2017 р. № 1046 з 01.01.2018 по 31.12.2020 у сумі 32961,0 тис. грн, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ